

Χάρτα της Ειδομένης

Άρθρο 1. Οι δημοσιογράφοι έχουν την υποχρέωση **να συμπεριφέρονται προς όλους τους πολίτες, ημεδαπούς και αλλοδαπούς, με βάση τις αρχές της ισοτιμίας και ισονομίας, χωρίς να κάνουν διακρίσεις** με βάση την εθνοτική καταγωγή, τη χώρα προέλευσης, τη θρησκεία, το φύλο, το χρώμα, τη γλώσσα, τις πολιτικές πεποιθήσεις, την οικονομική κατάσταση ή την κοινωνική τους θέση.

Άρθρο 2. Κατά τη λήψη εικόνων (φωτορεπορτάζ, τηλεοπτική κάλυψη γεγονότων) και συνεντεύξεων στα οποία εμπλέκονται πρόσφυγες, μετανάστες, θύματα εμπορίας ανθρώπων και γενικότερα ανυπεράσπιστες κοινωνικά ομάδες **θα πρέπει να ζητείται εκάστοτε και προηγουμένως η συναίνεση του εκτιθέμενου σε μετάδοση προσώπου, πρόσφυγα, μετανάστη ή θύματος εμπορίας (συμφωνία συμμετοχής – παραχώρηση δικαιώματος) ώστε, διά της συγκεκριμένης πράξης (καταγραφή εικόνας, λόγου), να μην αισθανθεί καταφρόνηση, να μην παραβιάζεται η ιδιωτικότητά του και να μην προσβάλλεται η τιμή και η προσωπικότητά του.**

Άρθρο 3. Σε κάθε περίπτωση οι δημοσιογράφοι οφείλουν **να βρουν τρόπους προκειμένου να μην αποκαλύπτεται η ταυτότητα των ανυπεράσπιστων κοινωνικά ομάδων, που επιλέγουν να μιλήσουν και να προβληθεί η εικόνα τους στα ΜΜΕ.** Όταν αποκαλύπτεται η ταυτότητα των προσφύγων, αιτούντων άσυλο, μεταναστών και θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ενδέχεται τόσο οι ίδιοι όσο και οι συγγενείς τους να αντιμετωπίσουν αντίποινα από την πλευρά των αρχών της χώρας από την οποία προέρχονται ή από άλλες κρατικές και μη-κρατικές ακόμη και εγκληματικές οργανώσεις. Επιπλέον τα άτομα που προέρχονται από διαφορετικό κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον ενδέχεται να μη γνωρίζουν τη δυναμική των παγκόσμιων γεγονότων και να μην είναι σε θέση να γνωρίζουν τις επιπτώσεις από την εμφάνισή τους στα ΜΜΕ.

Άρθρο 4. Η προβολή εικόνων ανήλικων προσφύγων μπορεί να ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται, αλλά από την άλλη ελλοχεύει ο κίνδυνος στοχοποίησης και εκμετάλλευσής τους από άτομα και εγκληματικές οργανώσεις. Σε κάθε περίπτωση πρέπει **να αποφεύγονται ενέργειες που μπορούν να διαταράξουν την ψυχολογική κατάσταση των ανηλίκων.**

Για αυτό πρέπει **να συμβουλευούνται εμπειρογνώμονες και στελέχη ΜΚΟ που γνωρίζουν το θέμα** και δρουν συνήθως στο πεδίο. Ταυτόχρονα **να αναδεικνύουν την αιτία του προβλήματος** μέσα από αναλύσεις και την παράθεση στοιχείων που αναδεικνύουν την ουσία του προβλήματος.

Άρθρο 5. Κατά την περιγραφή των γεγονότων στα οποία εμπλέκονται ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες πρέπει **ν' αποφεύγονται στερεότυπα, γενικεύσεις,**

υπεραπλουστεύσεις, πολώσεις και απαξιωτικοί χαρακτηρισμοί, ακόμη κι όταν εκφράζουν το λαϊκό αίσθημα.

Στα κείμενα, ακόμη και στους τίτλους, οι δημοσιογράφοι **οφείλουν να χρησιμοποιούν την ορολογία που ορίζεται από το εθνικό και διεθνές Δίκαιο** (πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο, θύματα εμπορίας ανθρώπων, εκτοπισμένοι, δικαιούχοι ανθρωπιστικής προστασίας, μετανάστες, κλπ.).

Άρθρο 6. Κατά την παρουσίαση των γεγονότων **δεν πρέπει να παρουσιάζεται ένα άτομο ή μια ομάδα με τρόπο που μπορεί να συμβάλει στο στιγματισμό, σε κοινωνικό αποκλεισμό ή σε βάρος του/της διάκριση** λόγω καταγωγής, θρησκείας, γλώσσας ή διαφορετικών πολιτικών απόψεων. Ούτε και να παρουσιάζονται με τρόπο που μπορεί να προκαλέσει, χωρίς έρευνα και τεκμηρίωση, αδικαιολόγητη ανησυχία στην κοινή γνώμη.

Ο δημοσιογραφικός λόγος, το περιεχόμενο, η γλώσσα και το ύφος στην προσέγγιση και καταγραφή γεγονότων πρέπει να κινείται προς την κατεύθυνση άμβλυνσης των αντιθέσεων, και όχι όξυνσης και αντιπαράθεσης με τις προσφυγικές, μεταναστευτικές και ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Δεδομένου ότι η πολιτισμική ποικιλομορφία είναι πλούτος για έναν τόπο, το δικαίωμα στη διαφορά πρέπει να γίνεται σεβαστό.

Άρθρο 7. Στο δημοσιογραφικό λόγο, γραπτό και προφορικό, **η χώρα καταγωγής, η εθνικότητα, η θρησκεία, ο πολιτισμός, πρέπει να μνημονεύονται μόνον αν είναι απολύτως απαραίτητο.** Μόνο δηλαδή αν είναι οφθαλμοφανές ότι ένα από τα παραπάνω στοιχεία είναι κρίσιμα στην τεκμηρίωση του συμβάντος.

Άρθρο 8. Δεδομένου ότι η ελληνική πολιτεία αναγνωρίζει μόνον την ύπαρξη μουσουλμανικής μειονότητας, ενώ ελληνικές και διεθνείς ΜΚΟ υποστηρίζουν ότι υπάρχουν εθνοτικές, γλωσσολογικές και θρησκευτικές μειονότητες στην Ελλάδα, που υπόκεινται σε συμπεριφορές διάκρισης, **τα ΜΜΕ οφείλουν να προσεγγίζουν με ευαισθησία ανάλογα θέματα, σεβόμενοι τα δικαιώματά τους.**

Άρθρο 9. Πρέπει να δίνεται **ιδιαίτερη προσοχή όταν αναφέρονται αριθμοί, στατιστικά στοιχεία και γεγονότα,** που αφορούν την παρουσία προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα.

Άρθρο 10. Σε θέματα που εμπλέκονται πρόσφυγες και μετανάστες, ακόμη και αν οι εμπλεκόμενοι δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, πρέπει **να επιδιώκεται και η καταγραφή των απόψεων τους.**

Άρθρο 11. Οι δημοσιογράφοι υποδεικνύουν συνήθως μια κριτική στάση έναντι της ξενοφοβίας και του ρατσισμού. Συνεπώς πρέπει **να καθιστούν σαφές ποιος, τι και γιατί εκφράζει μια άποψη ξενόφοβου και ρατσιστικού περιεχομένου.**